TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 2639
HEDEP Tarih : 30.10.2023

6214

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Çiçek

Cengiz Çiçek

İstanbul Milletvekili

Son dönemde cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri insan hakları örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve hukuk örgütlerinin raporlarına yansıyor. Bunun son örneklerinden bir tanesi de Özgürlük İçin Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi tarafından geçtiğimiz günlerde basına ve kamuoyuna duyurulan İsa İpekli isimli mahpusun Kürtçe konuşmasından ötürü işkence görmesi olmuştur.

Silivri Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan mahpus İsa İpekli 20 Ekim 2023 tarihinde tedaviye erişim hakkı kapsamında Silivri Devlet Hastanesine sevk edilmiştir. Doktor muayenesi sonrasında diğer mahpusların tedavilerinin tamamlanmasını beklemek üzere hastanedeki bekleme odasına götürülen mahpus, o esnada bekleyen başka bir mahpusla Kürtçe konuşmaya başlamış, bunun üzerine kendilerine jandarma tarafından *"anlaşılmayan bir dille konuşmayın, koğuşunuza gittiğinizde konuşursunuz"* şeklinde müdahale edilmiştir. Mahpusların bu ayrımcı müdahaleye karşı çıkması ve konuşmaya devam etmeleri üzerine jandarmalar kendilerine hem hakaret etmeye başlamış hem de *"anlaşılmayan bir dille konuşmayacaksınız, şimdi sizin hangi suçtan yattığınızı buradakilere söyleyeyim de linç edildiğinizde gününüzü görürsünüz az biraz sabredin sizi aşağı götürdüğümde size göstereceğim"* şeklinde tehditler savurmuştur. Daha sonra hastanede bulunan başka yurttaşların Jandarmalara sözlü müdahaleleri olmuş, bunun üzerine mahpus İsa İpekli ve Kürtçe konuştuğu mahpus hastanedeki başka bir bölüme tehdit ve hakaretlerle götürülüp burada da boğazı sıkılarak kendisine işkence edilmiştir. Yine jandarmalardan bir tanesi mahpus İsa İpekli'yi kast ederek "bunu öldüreceğim" şeklinde söylemlerde bulunmuştur. Hastaneden çıkarılan mahpuslar ring aracına götürülürken de mahpus İsa İpekli'nin nefesi kesilip yere düşünceye kadar darp edilmeye devam edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. 20 Ekim'de tedavi edilmek üzere hastaneye götürülen İsa İpekli'ye bekleme odasında başka bir mahpusla Kürtçe konuştuğu için işkence ve hakaret eden jandarmalar hakkında herhangi bir soruşturma başlatıldı mı? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
2. Bakanlığınızca Türkçe dışında herhangi bir dil kullanmak yasak mıdır? Yasaksa bu yasağın gerekçesi nedir? Kürtçe'nin konuşulması Bakanlığınızca sakıncalı olarak mı görülmektedir?
3. Cezaevlerinden gelen şikâyetlerin ilgili makamlara ulaşmasının engellenmesine karşı bir önlem almayı düşünüyor musunuz?
4. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinde her geçen gün yaşanan artışın sebebi nedir?
5. Tutuklu ve hükümlülerin en fazla maruz kaldığı hak ihlalleri olan, yaşam hakkı ihlalleri, darp, işkence, mahpusların tek kişilik hücrelere konulması, çıplak arama, ağız içi arama dayatması, yemek porsiyonlarının doyurucu ve hijyenik olmayışı, disiplin cezalarının keyfi bir biçimde uygulanması, Kürtçe gazete, kitap ve dergilerin verilmemesi, hasta mahpusların tedavi süreçlerinin aksatılması, kelepçeli muayene dayatması, ilaçların verilmemesi, kitap ve yayınların verilmemesi ve toplatılması, sohbet hakkı, spor ve kültürel faaliyetlerin kısıtlanması, kaloriferlerin yanmaması, anneleri ile birlikte cezaevinde kalan çocukların ihtiyaçlarının gözetilmemesi, kantin fiyatlarının fahiş olması, ailelerinden kilometrelerce uzak cezaevlerine sürgün edilmesi, keyfi infaz yakmalar gibi kişilerin en temel haklarına ilişkin ihlallerin ortadan kaldırılması için herhangi bir çalışmanız olacak mı?
6. Hasta tutsakların serbest bırakılmasına dönük bir çalışmanız var mı?